

prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă (jud: M. Țurcan)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I. Secieru, V. Mihaila, I. Cotruță)

ÎNCHEIERE

7 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Golban-Cons”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Golban-Cons” împotriva Primăriei satului Carahasani cu privire la încasarea datoriei în temeiul contractului de antrepriză, și

la cererea reconvențională depusă de Primăria satului Carahasani împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Golban-Cons” cu privire la repararea prejudiciului,

împotriva deciziei din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 24 februarie 2015, SRL „Golban-Cons” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Carahasani, r-nul Ștefan Vodă solicitând încasarea datoriei în mărime de 129 802,40 lei, penalității în mărime de 20 952,60 de lei, iar în total a sumei de 150 755 de lei.

În motivarea acțiune a indicat că la 13 iunie 2012 între Primăria satului Carahasani, r-nul Ștefan Vodă și SRL „Golban-Cons” a fost încheiat contractul de antrepriză nr. IFB-W-7784-IDA252 „Reparația clădirii centrului comunitar multifuncțional” din s. Carahasani, r-nul Ștefan Vodă în sumă de 852 418,18 lei.

A menționat că în conformitate cu condițiile contractului, reclamanta a îndeplinit volumul de lucru integru prevăzut de contract și a înaintat Primăriei satului Carahasani, 8 cereri de efectuare a plăților în sumă de 693 995,24 de lei, dintre care pârâtul a reținut 10 %, conform p. 26 al contractului nr. IFB-W-7784-IDA252 din 13 iunie 2012.

A susținut că în total a fost achitată suma de 624 595,72 de lei, în perioada de la 04 iulie 2012 până la 21 mai 2013, dar suma de 69 399,52 de lei, din motive necunoscute nu a fost achitată nici până la adresarea cu acțiune în instanță.

Reclamanta a invocat faptul că la 30 iulie 2012 către Primăria satului Carahasani, r-nul Ștefan Vodă a fost expediată scrisoarea nr. 24, unde aceasta a fost informat că este necesar de a îndeplini volume de lucru adăugătoare care nu

sunt în devizul de cheltuieli și neîndeplinirea lor stopau procesul tehnologic de lucru și era imposibil de a îndeplini alte lucrări, iar pârâtul obiecției nu a înaintat.

Totodată, a enunțat că a efectuat lucrări suplimentare în valoare de 60402,88 lei și a prezentat devizul de cheltuieli pârâtului cu nr. 20/06/12, pe care Primăria satului Carahasani a ignorat-o și volumul de lucrări nu a fost achitat.

Astfel, la 28 martie 2013 și la 22 mai 2013 pârâtului i-a fost adresată o scrisoare cu cerința de a desemna o comisie de primire-recepționare a lucrărilor de construcție, însă nu au primit nici un răspuns.

Prin urmare, pârâtul a expediat o scrisoare către reclamantă din 14 iunie 2013 cu nr. 493, notificând despre rezilierea contractului pe motiv de neconformitate a volumului total de lucru: precum că nu a finalizat în termenul stabilit lucrul, a efectuat lucrări în volum de 85 % și a executat necalitativ lucrările de reparație.

Reclamanta a mai menționat că în conformitate cu condițiile din p. 41.1. a contractului nr. IFB-W-7784-IDA2S2 din 13 iunie 2012 plata pentru munca prestată trebuia să se facă în termen de 28 de zile de la data fiecărei cereri de efectuare a plăților prezentate de către reclamantă.

Astfel, SRL „Golban-Cons” la 28 martie 2013 a direcționat către Primăria satului Carahasani o cerere, plata finală pentru lucrările de construcție care urma a fi efectuată de către pârât numai târziu de data de 25 aprilie 2013.

A specificat că în conformitate cu condițiile contractuale pârâtului i se percepe dobândă pentru întârzierea la plata pentru volumele efectuate în sumă de 16 489,08 de lei, iar în total, datoria pârâtului față de SRL „Golban-Cons” constituia suma de 150 755 de lei.

Reclamanta a somat pârâtul în formă scrisă și la 26 martie 2014 Primăria satului Carahasani a trimis răspuns la reclamație, prin care nu și-a recunoscut obligațiunile sale față de reclamantă de achitare a datoriei din motivul nerespectării contractului de antrepriză.

Astfel, reclamanta a considerat că pârâtul din vina sa a încălcat condițiile contractului nr. IFB-W-7784-IDA252 din 13 iunie 2012: a recepționat lucrările însă nu le-a achitat în volum integral, nu a rambursat suma de 10 % și nu a achitat volumul de lucru suplimentar efectuat pentru necesitatea dării obiectului în exploatare.

SRL „Golban-Cons” a solicitat încasarea din contul Primăriei satului Carahasani în beneficiul său datoria în sumă de 129 802,40 lei și penalitatea în sumă de 20 952,60 de lei.

La 14 aprilie 2015, Primăria satului Carahasani a depus cerere reconvențională împotriva SRL „Golban-Cons”, solicitând admiterea spre examinare a cererii reconvenționale, respingerea acțiunii SRL „Golban-Cons” cu privire la încasarea datoriei și a penalității; încasarea de la SRL „Golban-Cons” a datoriei în sumă de 23 723,08 de lei, ceea ce constituie 15% din volumul lucrărilor neexecutate, a sumei de 7 937,23 de lei - costul energiei electrice și a gazelor naturale, încasarea de la SRL „Golban-Cons” a penalității în sumă de 139 172 de lei pentru depășirea datei preconizate finalizării lucrărilor, încasarea de la SRL „Golban-Cons” a sumei de 144 232,90 de lei cu titlu de penalitate percepută pentru depășirea neîntemeiată a datei preconizată finalizării lucrărilor, care constituie 0,1% din prețul final al contractului pe zi și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că la 13 februarie 2012 între Primăria satului Carahasani, Agenția de Implementare a Subproiectului și SRL

„Golban-Cons” a fost încheiat contractul cu nr. IFB-W-7784-IDA252 pentru efectuarea lucrărilor la obiectul „Reparația Centrului Comunitar Multifuncțional din s. Carahasani” în sumă de 852 418,18 lei, finanțat de FISM din contul creditului obținut de către Guvernul Republicii Moldova de la Banca Mondială.

Conform prevederilor pct. 10, 11 partea 1, pct. 17.1, partea 2 al contractului, lucrările la obiect, urmau să fie demarate la 18 iunie 2012 și finalizate la data de 30 septembrie 2012.

Mai mult, conform contractului a fost stabilită perioada de remediere a defectelor de 6 luni cu termen de garanție a lucrărilor executate de 3 ani, de la data recepției a lucrărilor executate a obiectului.

Cu toate că Primăria satului Carahasani, Agenția de Implementare a Subproiectului au finanțat în măsura necesităților efectuarea lucrărilor la obiectul „Reparația Centrului Comunitar Multifuncțional din satul Carahasani”, SRL „Golban-Cons” nu le-a finalizat în termenul stabilit conform contractului și devizului de lucrări a microproiectului de efectuarea lucrărilor la obiectul menționat și le-a efectuat numai în volum de 85 %, în sumă de 694 264,28 de lei din suma totală a microproiectului de 852 418 lei, preconizată pentru executarea lucrărilor la obiectul menționat și astfel lucrările neexecutate fiind în sumă de 158153,72 de lei.

Totodată, a invocat faptul că lucrările executate au fost efectuate necalitativ, cu 30 de abateri de la proiect, în lipsa certificatelor de confirmare a calității la toate materialele utilizate și a documentației de execuție, nu a asigurat obiectul cu reprezentanța dirigintei de șantier, care trebuia să asigure supravegherea calității lucrărilor și materialelor, a abandonat obiectul, fapt pentru care contractul a fost reziliat în temeiul pct. 40.1, 56.1, 56.2 lit. e), g), 56.4 partea 2 a contractului, art. 735 Cod civil și conform pct. 26, 45 partea a 1-a a contractului suma reținută în mărime de 10 %, aflată la contul bancar a FISM-lui nu i-a fost achitată pe motiv că nu și-a onorat obligațiunile contractuale asumate.

Ca urmare a rezilierii contractului, reclamanta a fost obligată să restituie 15% din volumul lucrărilor neexecutate, ceea ce constituie suma de 23 723,08 de lei, însă nu a restitui-o până în prezent, cu toate că a fost avertizat.

Primăria satului Carahasani a susținut că la momentul adresării cu acțiune reconvențională, careva datorii față de SRL „Golban-Cons” nu avea, ci dimpotrivă ultima datora suma de 18 926 de lei, ceea ce constituie 15 % din volumul lucrărilor neexecutate, suma de 7 937,23 de lei costul energiei electrice și gazelor naturale pe care le-a consumat și nu le-a achitat, cu toate că a fost avertizată.

A mai menționat că solicitările repetate ale Primăriei satului Carahasani, Agenției de implementare a subproiectului și a reprezentanților FISM-lui, responsabilului tehnic Clipa Simion, privind finalizarea lucrărilor, lichidarea neajunsurilor, neconformităților depistate la fața locului de către membrii comisiei, inspectorul tehnic, aceasta a refuzat să le satisfacă și astfel Primăriei i-au fost cauzate prejudicii considerabile, deoarece nu a primit de la FISM suma de 158153,90 de lei pentru finalizarea lucrărilor la obiectul menționat.

De asemenea, a mai specificat că la somațiile expediate, SRL „Golban-Cons” nu a răspuns.

Primăria satului Carahasani a solicitat admiterea spre examinare a cererii reconvenționale, respingerea acțiunii SRL „Golban-Cons” cu privire la încasarea datoriei și a penalității; încasarea de la SRL „Golban-Cons” a datoriei în sumă de

23723,08 de lei, ceea ce constituie 15 % din volumul lucrărilor neexecutate, a sumei de 7 937,23 de lei - costul energiei electrice și a gazelor naturale, încasarea de la SRL „Golban-Cons” a penalității în sumă de 139 172 de lei pentru depășirea datei preconizate finalizării lucrărilor, încasarea de la SRL „Golban-Cons” a sumei de 144 232,90 de lei cu titlu de penalitate percepută pentru depășirea neîntemeiată a datei preconizată finalizării lucrărilor, care constituie 0,1% din prețul final al contractului pe zi și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 10 martie 2016 a Judecătorei Ștefan-Vodă s-a suspendat procesul civil în cauză până la soluționarea cauzei penale intentată în privința lui Mihail Golban.

Prin încheierea din 18 iulie 2017 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă, s-a reluat procesul civil.

Prin hotărârea din 11 octombrie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Golban-Cons” împotriva Primăriei satului Carahasani cu privire la încasarea datoriei în baza contractului de antrepriză; s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea reconvențională depusă de Primăria satului Carahasani împotriva SRL „Golban-Cons” cu privire la încasarea prejudiciului.

Invocând netemeinicia hotărârii primei instanțe, la 9 noiembrie 2018, SRL „Golban-Cons” a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 11 octombrie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă.

Prin decizia din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de SRL „Golban-Cons” și s-a menținut hotărârea din 11 octombrie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă.

Pentru a decide astfel, prin prisma art. 946, alin. (1), 954 alin. (1) și (2), 957 alin. (1), 958 alin. (1) și (2), 963 alin. (1) și (2), 709 alin. (1) și (2), art. 24 lit. j) din legea nr. 721 din 2 februarie 1996 privind calitatea în construcții și a Regulamentului de recepționare a construcțiilor și instalațiilor aferente, aprobat prin Hotărârea nr. 285 din 23 mai 1996, Colegiul a considerat ca fiind corectă concluzia instanței de fond conform căreia, acțiunea depusă de SRL „Golban-Cons” cu privire la încasarea datoriei este neîntemeiată, ținând cont de prestația antreprenorului SRL „Golban-Cons” la executarea lucrărilor de construcție și reparație a clădirii centrului comunitar multifuncțional din s. Carahasani, r-nul Ștefan Vodă.

Instanța de apel a învederat raționamentul primei instanțe precum că și acțiunea reconvențională urma a fi respinsă ca fiind neîntemeiată întrucât Primăria satului Carahasani nu a respectat prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Având în vedere normele de drept enunțate în raport cu materialele cauzei, Colegiul a reținut ca fiind justă constatarea primei instanțe că Primăria satului Carahasani întru susținerea pretenției privind încasarea sumei de 23 723 de lei, ce constituie 15 % din volumul lucrărilor neexecutate, a prezentat, contractul privind achiziționarea bunurilor /lucrărilor/ serviciilor din 20 aprilie 2014 și 16 decembrie 2013, din care rezultă că această sumă este cu mult mai mică decât suma lucrărilor neefectuate indicată de către pârât, or valoarea contractelor constituie 9 060 de lei și respectiv 9 556 de lei.

Cu referire la argumentul apelantului privind aplicarea eronată de către instanța judecătorească inferioară a normelor de drept material, Colegiul a

menționat că în cererea de apel nu s-a indicat prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă.

Colegiul a reținut că acest argument al apelantului poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al hotărârii instanței de fond ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Pe cale de consecință, instanța de apel, verificând și analizând afirmațiile apelantului sub aspectul legalității și temeiniciei soluției instanței de fond, a constatat că argumentele apelantului nu și-au găsit confirmare în instanța de apel, fapt din care rezultă că instanța de fond, în corespundere cu exigențele stabilite de art. 6 al Convenției Europene, a pronunțat o hotărâre motivată și întemeiată.

La 21 decembrie 2020, SRL „Golban-Cons” a declarat recurs, solicitând casarea integrală a deciziei instanței de apel cu restituirea cauzei spre rejudecare instanței de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanțele de judecată a normelor legale aplicabile speței.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 20 octombrie 2020 și a expediat-o participanților la proces la 19 noiembrie 2020 (f.d. 148, Vol. III), însă la actele cauzei lipsesc date de recepționare a deciziei instanței de apel.

Astfel, recursul declarat la 21 decembrie 2020, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 4 februarie 2021 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 163, Vol. III).

Astfel, la 15 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Primăria satului Carahasani a depus referință, prin care a solicitat declararea inadmisibilității recursului.

Examinând temeiurile recursului declarat de SRL „Golban-Cons”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul ca inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă

încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Golban-Cons” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes

(cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a recunoaște recursul declarat de SRL „Golban-Cons”, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Golban-Cons”, împotriva deciziei din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Galina Stratulat